

Tiden er noget særligt i Zackenberg ... ugebrev 5, 26. juni 2005

Midnatssolen giver indtryk af at man har al den tid man kunne ønske sig, men på forunderlig vis er den drønet af sted, før man ved af det. Følelsen af at være i en tidslomme afskærmet fra den travle hverdags mange indtryk og valg giver en befriende fornemmelse som er meget inspirerende.

I vanlig stil har ugen været fuld af aktiviteter, trods ringe vejr med regn, lave skyer og tåge den første del af ugen. Alle kører vi på energi fra Kokken (Malene Friis), som tryller i køkkenet, og hvem siger at man skal tage til Mexico for at få meximad, så hatten passer!?

Næst efter maden kommer energien fra stationens generator. Den og resten af stationens rammer bliver passet af logistikken (Henrik Philipsen og Ulrik Nielsen), som i denne uge har måttet skifte vitale dele både i det larmende hjertebarn samt stationen køretøj Argo (ottehjulet bælte køretøj).

Moniteringen på Forskningsstation Zackenberg sker bl.a. via GeoBasis (Charlotte Sigsgaard) og BioBasis (Line Anker Kyhn og Jannik Hansen), og det kører fortsat på skinner. Observationerne indtil nu tyder på at lemming-bestanden er lav, men trods det har de resterende lemninger plus ræve alligevel formået at gnaske lige rigeligt i ledninger og diverse slanger og nogle steder givet problemer for dataindsamlingen.

I lighed med tidligere år fortsættes studierne af belastningen af ultraviolet (UV) stråling på planternes fotosyntese processer. Baggrunden er, at den nuværende nedbrydning af ozonlaget resulterer i, at mere skadelig UV-stråling rammer jordoverfladen. Det har konsekvenser for både mennesker, dyr og planter.

Tidligere studier i Zackenberg har vist at planterne bliver stressede og at det resulterer i lavere fotosyntese og kulstofopbygning. Det sker på trods af, at planterne bygger en slags UV-solhat i bladene vha. af kemiske stoffer, der absorberer UV-stråling. Da vi ved at dosis af UV-indstrålingen forøges over de næste 40-50 år er vi stærkt motiverede for at belyse hvor vigtig netop denne faktor er for planterne.

Derfor har vi (Kristian Albert og Marie Frost Arndal) sat flere forsøg op som vha. forskellige transparente filtre der enten fjerner skadelig UV-stråling eller tillader UV-stråler at trænge igennem. Planternes respons under filtrene kan så måles og sammenlignes. Vi har benyttet flere non-invasive metoder og udvikler fortsat nye eksperimenter med fokus på effekterne af UV stråling, men også hvordan vi kan automatisere målinger af planternes fotosyntese og kulstofopbygning.

Midt på ugen var der særlig fokus på kulstof nedbrydning, idet Skt. Hans og hekseaffyringen blev gennemført med manér. Den Nordøstgrønlandske heks skåret i træ med krum næse og vorter gik op i røg over en kop kaffe med gode historier. Måske bliver der flere af dem, når vi i aften tager den gode stemning med på udflugt til den gamle fangststation. Op til ca. 1940 levede der her danske fangstmænd, mens hytten i dag er en af endestationerne for Sirius lige inden de vender helt hjem til Daneborg fra deres slæderejser. I dag vedligeholder NANOK hytten, der hedder Zackenberg Fangststation og vi kan besøge den efter aftale. Hytten er indrettet stort set som den altid har set ud, lige undtaget madlageret, så der er virkelig en utrolig stemning og ikke mindst en følelse af at være i en tidslomme.

Mange hilsner herfra - out Zackenberg

/Kristian Albert